

Бондзюх Юля,
студентка,
Василькова-Шуль Зоряна
студентка,
Західноукраїнський національний університет

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

В Україні, як і в багатьох країнах світу є актуальною проблема оподаткування суб'єктів малого бізнесу. У таких складних умовах, що склалися у вітчизняній економіці нині, малий бізнес далеко не завжди здатний точно передбачати обсяг своїх майбутніх доходів, можливі наслідки тієї чи іншої негативної ситуації. Розмір збитків, що є незначним для великого підприємства, здебільшого виявиться згубним для малого бізнесу.

Розвинені країни зі стійкою економікою велике значення надають розвитку сільського господарства, рибальства та рибництва, обробного виробництва, будівництва, торгівлі, транспорту та зв'язку, що багато в чому забезпечується за рахунок малого та середнього підприємництва. Тому політика держави щодо діяльності суб'єктів малого бізнесу дозволяє оптимізувати податкове навантаження і скоротити витрати на ведення обліку саме цього бізнесу. Однак це не знижує рівень ризиків, у тому числі й податкових, грамотне управління якими є запорукою забезпечення економічної безпеки малого бізнесу.

Наявні в теорії та застосовувані у світовій практиці інструменти розвитку підприємництва досить різноманітні, спрямовані на вирішення конкретних завдань, які поставлені урядом на конкретному етапі розвитку економіки. Без урахування даних факторів неможливе успішне застосування інструментів оподаткування для стимулювання розвитку малого бізнесу.

У міжнародній практиці існує два основних варіанти оподаткування малих підприємств:

- 1) податкові пільги з податку на прибуток, іноді з ПДВ;
- 2) застосування спеціальних податкових режимів.

На Заході система оподаткування має цілісний і системний характер. Ця особливість істотно впливає на податковий тягар малих суб'єктів бізнесу та економічну ситуацію загалом [4].

На рисунку 1 представлений порівняльний аналіз податкових ставок на прибуток малих суб'єктів та великих корпорацій деяких країн світу.

Відповідно, найбільші ставки з податку на прибуток діють у Канаді та Франції. Щодо США, то ставка податку на прибуток великих корпорацій перевищує ставку малого бізнесу у 2,27 раза. В Україні ставки досягають середнього рівня.

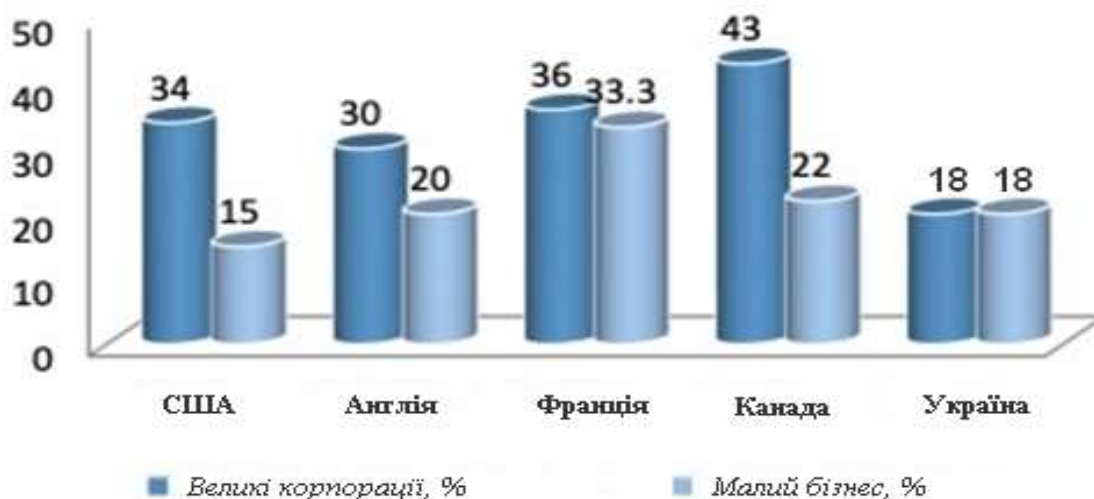

Рис. 1. Порівняльний аналіз ставок податку на прибуток малих та середніх підприємств в Україні і за кордоном
*Складено автором на основі [3].

Істотні пільги для суб'єктів бізнесу – це знижені ставки на прибуток організації. Ці пільги вводяться як самостійний напрямок податкової політики держави та існує у вигляді зниженої ставки податку на прибуток. Така практика часто використовується у багатьох розвинених країнах світу [4].

Так, у США на федеральному рівні для дрібніших корпорацій використовуються дві нижчі ставки - у розмірі 15% при доході до 50 000 доларів і 25% при доході до 75 000 доларів. А якщо обсяг продажу малих підприємств не перевищує 200 000 доларів, встановлено додаткові відрахування сум доходу з метою обчислення податку на доходи [3].

На Заході досить поширена практика надання так званого «бонусу першого року», який діє на підприємствах, що функціонують перший рік.

На даний момент часу не існує єдиної теорії оподаткування суб'єктів малого бізнесу. Кожна країна у своєму економічному та політичному просторі має різні цілі у сфері оподаткування. На це впливають різні фактори, такі як: традиції зі сплати податків, податкова та юридична грамотність громадян, наявність та рівень корумпованості владних органів. Все це визначає різноманіття підходів до оподаткування малого бізнесу [2].

Список використаних джерел

1. Біла І. С. Вплив податкової політики на розвиток підприємницького сектору в Україні. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право 2011. Вип. 14. С. 18 - 24.

2. Гушан О. В. Проблеми і перспективи розвитку оподаткування в Україні. Молодий вчений. 2017. Вип. № 4. С. 651 - 653.

3. Девід Заха, Олександра Бетлій. Аналітична записка. Оподаткування розподіленого прибутку: міжнародний досвід. Берлін/Київ. URL: https://www.german-economic-team.com/ukraine/wp-content/uploads/sites/7/PB_03_2017_ukr.pdf

4. Коваленко А. В. Ефективність реформування податкової системи України у контексті європейської інтеграції. Науковий вісник Одеського національного економічного університету: збірник наукових праць. 2018. №6 - 7 (258-259). С. 54 - 74.

5. Пуцентейло П., Уніят Л., Чорна Н. Інвестиційно-інноваційне забезпечення розвитку підприємств аграрної сфери в умовах конкурентного середовища. *Економічний дискурс*. 2020. Випуск 4. С. 111-127.